

IL-KNISJA
L-OMM
TAL-
BIBBJA?

Minn

George Ebejer

IL-KNISJA L-OMM TAL-BIBBJA?

Jistqarru bil-jedd xi awtoritajiet Kattoliċi Rumani li l-Knisja Kattolika Rumana hija l-omm tal-Bibbja? It-twegibas hija Iva ! John A. O'Brien kiteb:

“Il-bogħod milli nkunu ostili għall-Bibbja, il-Knisja Kattolika hija l-vera omm tagħha. Hija ddeterminat liema huma l-kotba tar-religjon mill-hafna kitba iċċirkolata bħala ispirata fiż-żminijiet Kristjani tal-bidu, għabritom kollha flimkien fi ktieb wiehed, ħarsit-hom mill-qerda tal-qtajja ta' invażuri barbari li daħlu għewwa l-Ewropa, u ttraduċiet għal hafna lingwi qabel mal-Protestantiżmu ra d-dawl tal-jum” (The Fatih of Millions” Huntington, Indiana: *Our Sunday Visitor*, 1955, pp. 142-43).

“Kieku hi ma ddikjaratx il-kotba li jiffurmaw it-Testment il-Ġdid li huma *ispirati*, il-Kelma ispirata ta' Alla, ahna ma konniex inkunu nafuh dan.”

“L-unika awtorità li dawk li mhumiex Kattoliċi għandhom għall-ispirazzjoni ta' l-Iskrittura hija l-awtorità tal-Knisja Kattolika” (Ibid., p. 145).

X'ghandna xi nghidu ahna ghal dawn il-hwejjeg kollha?

1. **L-ewwel**, *il-Knisja Kattolika Rumana ma kinetx tezisti fl-ewwel seklu lanqas ghal zmien twil wara ma kienet fl-eżistenza!* Meta mmorru għall-ewwel seklu għat-Testment il-Ġdid, ahna nsibu li hemm hafna differenzi bejn il-knisja irriverelata fih u l-Knisja Kattolika Rumana. Huma *jassumu* li huma l-knisja tat-Testment il-Ġdid, imma ma jistgħux jippruvaw l-assunzjoni tagħhom!

2. **It-tieni**, *il-Lhud taż-zmien ta' Ġesù setgħu jgħidu illi l-Izraeliti kienu taw it-Testment il-Qadim, billi dan kien irriverelat permezz ta' Mosè u l-profeti, illi huma kienu aċċettaw dawn il-kotba bħala ispirati u mhux oħrajn, li huma kienu gābruhom fī ktieb wieħed, li huma kienu harsuhom mill-qerda, u li dan kien hafna qabel ma Ġesù Kristu gie. Ġesù wera li għalkemm il-Kelma ta' Alla kienet mogħtija lilhom permezz tal-profeti, huma għamlu l-kelma fiergħa permezz tat-tradizzjonijiet tagħhom* (ara Mark 7:1-12). Il-Kattoliċi Rumani ma jistgħux jittraċċjaw lura għal Ġesù Kristu kif il-Lhud jistgħu jittraċċjaw lura għal Mosè. Izda wkoll jekk huma jistgħu, dan ma jagħmlilhom ebda ġid sakemm huma wkoll jippruvaw li *huma issa jgħallmu dak li l-apostli u l-profeti għallmu fl-ewwel seklu!* Dan huma ma jistgħux jagħmluh, għaliex ukoll għalkemm iġhallmu xi hwejjeg mghallmin fit-Testment il-Ġdid—u l-Lhud ta' zmien Ġesù għallmu xi whud mill-hwejjeg mghallmin fit-Testment il-Qadim —madankollu,

huma ġabu l-Kelma ta' Alla u hafna hwejjeġ oħra *fix-xejn* permezz tat-tradizzjonijiet tagħ-hom.

3. **It-tielet, jekk il-Knisja Kattolika Rumana hija l-awtorità li fuq il-kelma tagħha ahna għandna naċċettaw il-Bibbja, fuq liema bażi għandna ahna naċċettaw l-awtorità tal-Knisja Kattolika Rumana?** Ghaliex ahna għandna naċċettaw il-kelma tagħha? Xi prova hemm li hi titkellem bl-awtorità? Jekk hija ssostni li awtorità bħal din kienet mogħtija lilha f'Mattew 16:18, (li fil-fatt ma kienetx) ahna nwieġbu li jekk ahna naċċettaw il-Bibbja fuq l-awtorità tal-Knisja Kattolika Rumana huma ma jistgħux imbagħhad jippruvaw l-awtorità tal-Knisja Kattolika Rumana permezz tal-Bibbja! Int ma tistax tipprova l-Bibbja li hija l-Kelma ta' Alla bl-awtorità tal-Bibbja tipprova li l-Knisja hija l-awtorità! Huwa minnu, iżda, li f'li nittraċċjaw il-kotba tat-Testment il-Ġdid lura għall-ewwel seklu, ahna nittraċċjaw lura matul ir-riferenzi magħmula minn kittieba umani matul is-sekli mill-jiem ta' l-appostli. Fil-fatt, ahna wkoll għandna x-xhieda ta' xi nies li għexu waqt il-ħajja ta' l-appostli. Madankollu, m'ahniex nappellaw għax-xhieda tagħhom biex nippruvaw bl-awtorità tagħhom illi din il-kitba hija mill-appostli u l-profeti. Kif tista' l-Knisja Kattolika Rumana, waqt li tkun qed tittratta ma' wiehed li ma jkunx jemmen, tipprova l-kitba tat-Testment il-Ġdid? Dan hija ma tistax tagħmlu permezz ta' l-awtorità tagħha stess għaliex dak li ma jemminx ma jaċċettax dik l-awtorità! Hija għandha tagħmel dan kif nagħmluh ahna. Il-Kattoliċi Rumani għandhom juru li hemm raġunijiet tajba, l-ewwel fost kollox, f'li taċċetta lil Ġesù bħala 'l Kristu. Hu kien

ipprofetizzat permezz tal-profeti, eċċ. Imbagħad ahna nittraċċjaw mat-Testment il-Ġdid bhala kotba ta' storja. Ghalkemm ahna nemmnu li huma ispirati, ma-dankollu, waqt li nkunu qegħdin nittrattaw ma' wiehed li ma jkunx jemmen, ahna għandna nittraċċjawhom l-istess kif naghmlu għal kull ktieb iehor ta' storja. Kif ipogġiha C.C. O'Connor, awtorità Kattoliku:

“Fil-qosor, ahna nistgħu nkunu ċerti li ktieb ta' storja huwa ta' min jafdah jekk ahna nistgħu nkunu żguri li l-awtur kien kittieb infurmat tajjeb u onest—wiehed li kien f'pożizzjoni li jkun jaf dwar xhix qieghed jikteb, u li semma l-fatti kif tassew dawn graw—u li l-ktieb tiegħu wasal għandna mingħajr ebda bdil sostanzjali. Jekk dan kien mibdul f'xi mod importanti matul iż-żmien, dak ikun biżżejjed biex ipogġieh barra mid-dar ghalkollox bhala xogħol ta' storja li tista' toqghod fuqha. Jekk dan kien għadu l-istess, iżda, kif kien meta nkiteb fil-bidu, allura hu ovvju li ma jagħmel ebda differenza kemm dan għandu żmien, lanqas ma jagħmel xi differenza jekk il-kopji ta-għna kienu biss traduzzjoni—sakemm, ċertament, lit-traduzzjoni kienet wahda tajba u bil-fedeltà kollha esprimiet is-sens ta' l-original. Ahna sejr in naraw illi l-

kittieba tal-Vangeli kienu nfurmati sewwa u sinciera; illi huma ma setghux li forsi setghu kienu ngannati dwar il-fatti tal-hajja tal-Mulej tagħna u t-tagħlim Tieghu; illi huma ma kellhom ebda xewqa li jingannaw lil xi hadd, imma sempliciment jghidu l-verità u xejn hlief il-verità kollha; u li l-Vangeli nfushom ġew għandna sostanzjalment l-istess kif dawn kienu miktuba minn SS. Matthew, Mark, Luqa u Ġwanni. Ikkunsidra biss bhala kotba ta' storja, għalhekk, il-Vangeli huma assolutament tassew u ta' min joqghod fuqhom.” (The Gospels As Books of History, New York: *The Paulist Press* 1927, p. 4.)

Fil-ktejjeb tieghu, l-awtur kien qieghed biss jittratta ma' l-erba' Vangeli, imma l-istqarrijiet tieghu dwarhom jindikaw kif hu jittratta mal-kotba l-oħra tat-Testment il-Ġdid. Għalhekk, waqt li jkun qieghed jittratta ma' l-individwi li ma jaċċettawx il-Bibbja bhala li hija l-Kelma ta' Alla, il-Kattoliku infurmat ma jghidx li int għandek taċċetta l-Bibbja għaliex il-Knisja tghid hekk, imma hu juri kif aħna nittestjaw id-dokumenti tat-Testment il-Ġdid bhala dokumenti ta' storja u kif huma ġew bl-unuri kollha!

Il-Kattoliku Ruman infurmat jaċċetta d-dokumenti tat-Testment il-Ġdid mhux sempliciment għaliex il-knisja tghid hekk, imma għax il-knisja tghid li dawn huma ispirati; jigifieri, dawn id-dokumenti kienu mik-

tuba mill-appostli u l-profeti ta' l-ewwel seklu. Biex iddeterminaw dan, huma jittraçċjawhom matul l-istorja, l-istess kif kull wiehed jittraçċja kull dokument iehor. Kif H.S. Miller, li mhuiwex Kattoliku, wera:

“Sabiex ktieb ikun jista’ jiġi mgharraf bhala kanoniku, bhala li jisthoqqlu post fil-Liġi Qaddisa tal-Knijsa, erba’ testi-jiet huma applikati:

- (1) **Awtorità divina.** *Ispirazzjoni.* Huwa dan ispirat? Kien dan mogħti minn Alla permezz ta’ l-Ispirtu s-Santu, permezz tal-bniedem jew ġie dan mill-bniedem biss?
- (2) **Kitba umana.** Kien dan mitkub, mifli, jew iffirmit minn profeta jew kelliemi ta’ Alla?
- (3) **Ġenwinità.** Huwa dan ġenwin? Jista’ dan ikun ittraçċjat lura għaż-żmien u għall-kittieb li minnu dan juri li ġie? Jew, jekk il-kittieb ma jistax ikun imsemmi pozittiva-ment, jista’ jkun muri li dan fih l-istess suġġett, f’kull punt essenz-jali kif dan kellu meta nkiteb?
- (4) **Awtentiċità.** Huwa dan awtenti-ku? Huwa dan veru? Huwa dan rakkont ta’ fatti reali, tassew?

(General Biblical Introduction:
From God to Us, Houghton, New
York: *The Word-Bearer Press*,
1947, pp. 88-89).

a) **Manuskritti.** Mijiet ta' kopji jinsabu li wiehed jista' jarahom minn sekli differenti. F.F. Bruce għandu ktieb tajjeb li jgħib l-isem ta' *Are the New Testament Documents Reliable?*

b) **Verżjonijiet** jew traduzzjonijiet tal-kotba tat-Testment il-Ġdid għal lingwa oħra.

ċ) **Kwotazzjonijiet** fil-kitba ta' nies mhux ispirati.

d) **Listi ta' kotba,** bħall-bieċċa lista misjuba fil-*Muratorian Fragment*, li għib id-data madwar 170 W.K.

Kif wera H.L.Hastings:

“Pawlu, jikteb lil Korintin dwar il-qawmien ta' Kristu, bil-miftuħ iddikjara li huwa mhux biss waħdu rah haj fil-glorja wara l-kurċifissjoni Tiegħu, imma li aktar minn 250 persuna, barra mill-appostli, kienu f'dak il-ħin ighixu fuq l-art, li kienu raw lil Kristu rxuxtati; u Ġwanni u l-oħrajn kitbu u tkellmu dwar dak li għajnejhom kienu raw, u li widnejhom kienu semgħu, u jdejhom kienu zammew mill-Kelma tal-Ħajja. U dawn il-kotba u rakkonti mnizzla, aw-tentikati billi fihom it-*tislima* “mill-id” ta' l-appostlu nnifsu, li kienet *is-sim-bolu f'kull epistola*, kienu

kkuppjati u meħuda minn knisja għall-knisja; u dawk ta' wara ma kinux imdahħla fi shubija ma' ta' qabel wara ezaminar l-aktar iebes u bl-aktar attenzjoni ta' awtentiċità. U dan kien qabel ma xi kunsilli ekkleżjastiċi kienu msejha jew kien għad hemm xi ħsieb dwarhom, u huma ma kellhomx aktar x'jaqsmu mas-sugġett meta mijiet ta' snin wara, ippubblikaw lista ta' kotba li rċevew bhala kanoniċi, mill-Konferenza ta' ministri Metodisti li kellhom, meta, fl-Artikli tal-Fidi tagħhom, ippubblikaw l-istess lista ta' kotba bhala kanoniċ jew minn kittieb fuq il-filosofija naturali għandu x'jaqsam mat-tqegħid ta' l-ordni ta' l-univers, meta hu jgħid illi hu jemmen fil-ġibda tal-gravitazzjoni.” (Who Made the New Testament? Bos-ton, Mass: H.L. Hastings, *Scriptural Tract Repository*, 188, pp. 10-11.)

L-appostlu Pawlu għandu jkun muri, huwa indika li l-epistoli kienu qegħdin jiċċirkolaw (Kolossin 4:16).

Aħna ma naċċettawx it-Testment il-Ġdid, jew it-Testment il-Qadim fuq l-awtorità tal-Knisja Kattolika Rumana jew ta' xi knisja oħra. Minflok, aħna naċċettaw dawn id-dokumenti tat-Testment il-Ġdid għaliex huma kienu mogħtija permezz ta' nies ispirati *fl-ewwel seklu*.

4. **Ir-raba'**, *il-knisja mhijjex l-omm tal-Bibbja*. Minflok, il-Bibbja, il-Kelma ta' Alla, originat ma' Alla; u kienet moghtija lil l-appostli u l-profeti b' ispirazzjoni ta' l-Ispirtu s-Santu, u huma taw din il-kelma lill-knisja. Ċertament, l-appostli u l-profeti kienu membri tal-knisja. Izda l-Bibbja originat ma' Alla u kienet moghtija lill-knisja. Ġesù qal li l-Ispirtu s-Santu kellu jiggwida lil xi wħud fil-verità kollha (Ġwanni 14:26; 16:12-14). L-Ispirtu s-Santu beda dan ix-xogħol fl-ewwel Pentekoste wara l-qawmien ta' Kristu. Huma tkellmu f' ilsna ohra kif l-Ispirtu kien jagħtihom li jitkellmu (Atti 2:4, 6, 8, 11). Iggwidati mill-Ispirtu s-Santu, Pietru waqaf mal-ħdax u ppriedka l-Kelma ta' Alla lill-poplu (Atti 2:14, 22, 29, 32, 36). In-nies kienu kkonvinċuti, huma riedu li jkunu jafu x'għandhom jagħmlu u l-kliem ta' l-appostli ispirati qalulhom x'għandhom jagħmlu. Dawk li laqghu l-kelma bil-ferħ kienu mghammdin (Atti 2:38, 40, 41). U huma komp-lew bis-shih "*fit-tagħlim ta' l-appostli*" (Atti 2:42). Il-kliem ta' l-appostli, kemm oralment jew mitkub, kien awtorevoli (1 Korintin 14:37; 1 Tessalonikin 2:13; 2 Tessalonikin 2:15; 3:6, 10, 12, 14). Fi kliem iehor, *il-knisja ma originatx il-Kelma ta' Alla*, il-knisja mhijiex l-omm tal-Kelma; pjuttost, il-Kelma kienet moghtija lill-knisja permezz ta' nies ispirati!

5. **Il-hames**, *il-Papa Piju XII jaqbel magħna illi l-kelma kienet moghtija lill-knisja u li l-knisja ma tagħtniex il-kelma f'dak li l-knisja ma originatx*. Hu kiteb hekk:

“Fiz-żmien tagħna il-Kunsill tal-Vatikan, bil-hsieb li jikkundanna duttrini foloz dwar l-ispirazzjoni, iddikjara li dawn l-istess kotba kellhom ikunu meqjusa mill-Knisja bħala sagri u kanoniċi *“mhux għaliex, kienu miġbura permezz ta’ industrija umana, jew għaliex dawn kienu wara approvati bl-awtorità tagħha, lanqas sempliciment għaliex fihom kellhom rivelazzjoni minghajr żball, imma għaliex, kienu gew miktuba taħt l-ispirazzjoni ta’ l-Ispirtu s-Santu, huma għandhom lil Alla bħala l-Awtur tagħhom, u b’dan il-mod huma kienu mogħtija lill-Knisja nfisha”* (Divino Afflant Spiritu, Encyclical Letter on Promotion of Biblical Studies, Washington: *National Catholic Welfare Conference* 1312, Massachusetts Avenue, N.Y., p. 4).

Ahna wkoll nirrikkmandaw il-kliem ta’ Piju XII meta qal:

“Dan l-awtur tas-salvazzjoni, Kristu, ikunu n-nies aktar jafu, ihobbuh aktar bil-ħrara u aktar jimitawh fedeltament fi proporzjon hekk kif huma jkunu bid-diligenza mġieghla halli jkunu jafu u jahsbu fl-Ittri Sagri, speċjalment it-Tesment il-Ġdid, għax, kif San Glormu, id-Duttur ta’ Stridon jgħid: *‘Li tinjora*

l-Iskrittura huwa li tinjora lil Kristu wkoll. Jekk hemm xi haġa f' din il-hajja li żżomm raġel għaref u ġġieghelu biex iżomm is-serentià tiegħu f'nofs it-tribu-lazzjonijiet u l-kuntrajetà tad-dinja, din hija fl-ewwwel post, jiena nikkunsidra, il-meditazzjoni u l-għarfien ta' l-Iskrittura” (Ibid., p. 25).

6. **Is-sitta.** Dawn il-hwejjeg aktar johorġu fil-beraħ illi l-knisja għandha tkun ippruvata permezz tal-Kelma ta' Alla, u mhux permezz tal-knisja. F'Ġerusalem, imxiet il-knisja skond l-ideat tagħha stess, jew kienet immexxija permezz tad-dottrina ta' l-appostli ispirati? Ahna nafu li huma komplew fit-tagħlim (dottrina) ta' l-appostli (Atti 2:42). Kien x'kien dak li xi wħud f'Korintu ħasbu li kien sewwa, huma kellhom jagħrfu illi Pawlu kien sewwa fit-tagħlim tiegħu (1 Korintin 14:37). *Il-Kelma ta' Alla hija ż-żerriegħa tas-Saltna.* Ġesù hekk qal (Mattew 13:19; Luqa 8:11-15). Kienet il-Kelma ta' Alla, irrivelata mill-Ispirtu s-Santu lill-ap-postli u l-kittieba l-inspirati l-oħra, u mbagħad permezz tagħhom u ta' oħrajn, *li wriet* li Ġesù kien qieghed isaltan fil-lemin ta' Alla, u li b'hekk is-Saltna kienet bdiet (Atti 2:30-36). Kienet il-Kelma ta' Alla li qalet lin-nies x'għandhom jagħmlu, u kienet il-Kelma ta' Alla li huma rċevew u obdew, u kienet il-Kelma ta' Alla li fiha huma komplew (Atti 2:37-42).

7. **Is-seba',** *imma xi hadd jistaqsi: “Ma kinetx il-knisja fl-eżistenza qabel mat-Testment il-Ġdid kien miktub?* Iva, kienet. Imma l-knisja ma kinetx fl-eżis-

tenza qabel ma l-Kelma ta' Alla kienet fl-eżistenza! Ahna għandna niftakru li l-Kelma kienet l-ewwel irri-velata lill-apostli, u mbagħad il-profeti, u li huma l-ewwel lissnuha u wara kitbuha. Imma din kienet *l-istess* Kelma kemm jekk miktuba jew imlissna (qabel 2 Tessalonikin 2:15). *Kif kienet tista' s-saltna tezisti qabel il-Kelma, meta l-Kelma hija ż-żerriegħa tas-saltna?* (Luqa 8:11; Matthew 13:19). Tista' xitla titla' jew tinbet qabel maż-żerriegħa tkun mizrugħa? Mhux il-Kelma kollha kienet irrivelata f'mument wiehed; per eżempju, kollox ma kienx irrivelat f'Pentekoste. Fid-dar ta' Kornelju, xi veritajiet kienu magħmula ċari daqs il-kristall lill-knisja li ma kinux f'Pentekoste jew għal xi żmien wara dan. Kliem l-apostlu Pietru jurih dan fejn qal:

“Issa tassew qieghed nifhem li Alla ma jħares lejn wiċċ hadd” (Atti 10:34; enfasi tiegħi).

Ukoll Pawlu, meta jitlellem dwar il-profeziji, ilsna, gherf, eċċ., huwa jgħid hekk,

*“L-imħabba ma tintemm qatt. Ighibu l-profeziji, jisktu l-ilsna, ighib il-gherf. **Għalissa nafu biċċa**, u l-profezija tagħna **hi nieqsa**; imma meta jfegġ dak li hu **shih** [perfett; teleios] ighib dak li hu **nieqes**”* (1 Korintin 13:8-10).

Illum ahna għandna “dak li hu “shih” jew “perfett” u dan jgħidulna Ġakbu b'ispirazzjoni mill-Ispirtu s-Santu,

“Imma dak li jagharbel sewwa l-ligi perfetta tal-helsien, u jzomm shih magħha, ma jkunx wiehed li jisma’ biss u jinsa, iżda jkun wiehed li jagħmilha; hieni dan fil-ghemil tieghu”
(Gakbu 1:256)

L-iskop ta’ l-ilsna, profeziji u gherf li kienu mogħtija mill-Ispirtu s-Santu kien għaliex il-Kelma ta’ Alla, l-Iskrittura Mqaddsa, kienet għadha mhix shiha, perfetta, kompluta għalkollox. Issa ahna għandna “l-ligi perfetta tal-helsien” u ma hemmx aktar il-ħtieġa li wiehed jitkellem bl-ilsna, jew li jipprofetizza jew li jkollu l-gherf mogħtija mill-Ispirtu s-Santu halli juri li dak li hu qieghed ighid ġej minn Alla u mhux mill-bniedem. Billi l-knisja fl-ewwel seklu kellha l-appostli u l-profeti *ispirati*, huma ma kellhomx il-Kelma miktuba biex jibdew biha. Imma l-appostli u l-profeti kellhom li jmutu, għalhekk kien importanti li l-Kelma tkun miktuba halli ahna jkollna l-Kelma ta’ Alla wara t-tluq tagħhom. Ġwanni dan jghidu ċar fejn naqraw fil-Vanġelu tieghu,

“Hemm hafna sinjali oħra li Ġesù għamel quddiem id-dixxipli tieghu u li ma humiex innizzla f’dan il-ktieb. Iżda dawn inkitbu sabiex intom temnu li Ġesù hu l-Messija Bin Alla, u biex bit-twenmin tahkom ikollkom il-ħajja f’ismu” (Ġwanni 20:30, 31).

Ħdax-il darba l-appostlu Ġwanni qal li kien qieghed **jikteb** u mhux **ighid** fl-ittri tieghu. (Ara 1 Ġwanni

1:4; 2:1, 7, 8, 12, 13, 14, 26; 5:13.) L-apostlu Pietru ta hsieb bħal dan fejn naqraw fit-Tieni Pietru 1:12-15,

*“Għalhekk jien bi hsiebni nibqa’ dejjem infakkarkom fuq dawn il-hwejjeg, għalkemm tafuhom u intom shah fil-verità li hi fikom. Jidhirli li hi haga f’lokha li, sakemm jien f’dan il-gisem, inzommkom imheggin billi nibqa’ nfakkarhom; għax jien naf li dalwaqt ikolli nħalli dan il-gisem, kif għarrafni Sidna Ġesù u s-Salvatur tagħna Ġesù Kristu. Imma rrid nieħu hsieb li, **wkoll wara li nkun tlaqt**, intom tibqgħu tiftakru kull hin f’dawn il-hwejjeg!”* (aqra versi 20 sa 21).

8. **It-tmienja**, imma xi whud forsi jghidu jew jistqsu, *“Biex kienet il-knisja iggwidata qabel mat-Testment il-Ġdid kien miktub?”* Il-knisja kienet diġa’ iggwidata permezz tal-Kelma ta’ Alla. L-ewwel, din il-Kelma kienet orali, imbagħad kienet miktuba u orali, u issa din hija mituba biss għaliex aħna m’għandiex nies ispirati illum. L-apostlu Pawlu jagħti din it-twissija:

*“Dan kollu, ħuti, għedtu għaliġa u għal Apollo minhabba fikom, biex minna intom titgħallmu x’jigifieri: **‘Mhux iktar milli hemm miktub’**, ħalli ħadd minnkomm ma jintefah b’wieħed kontra l-ieħor”* (1 Korintin 6:4).

Il-mudell għall-knisja kien dejjem l-istess; jiġifieri, dan dejjem kien il-Kelma ta' Alla (ara Galatin 1:6-9; 2 Ġwanni 9-11; Apokalissi 22:18, 19). Dak li Alla qal, kien dejjem il-qies fid-dawl li bih il-knisja kellha tiġ-
gudika l-fidi u l-kondotta tagħha. Għalhekk in-nies f'Pentekoste (Atti 2), irċevew il-kliem ta' Pietru u l-apostli l-oħra (Atti 2:37, 42), wara li huma tgham-
mdu fi Kristu komplew sodi fit-tagħlim jew fil-kelma jew fid-dottrina ta' l-apostli (Atti 2:42). Ghalkemm mhux il-kelma kollha kienet irrivelata f'salt, il-knisja komplet, madankollu, hafna kien irrivelat lilhom fi
zmien mogħti. Meta aktar kien irrivelat, huma aċcettawh għall-istess raġunijiet illi huma kienu aċcettaw il-Kelma qabel. Huma aċcettawh għaliex din kienet minn Alla. Fl-aħħarnett, il-verità kollha kienet irrive-
lata, jew inkella, il-wegħda ta' Ġesù waqgħet (Ġwanni 16:12-14) u l-knisja għaddiet minghajr il-verità kollha! Bazikament, il-mudell dejjem kien l-istess, jiġifieri, dak li Alla irrivela.

9. **Id-diġa'**, xi hadd issuġġerixxa: "...*Il-veru knisja għandu jkollha prova ta' l-eżistenza tagħha mill-knisja ta' l-ewwel seklu.*" Għal dan, huwa jara l-knisja ta' Kristu ġejja mill-Bibbja matul iż-zmien ta' xi persuna bhala l-fundatur tagħha. Dan ighid li l-knisja kienet hawn qabel il-Bibbja (li huwa tassew) għalhekk il-Bibbja harget mill-knisja u hija ktieb ta' riferenza, l-awtorità hija l-knisja u mhux il-Bibbja!"

a) Kif diġa' rajna, il-knisja mhijiex l-omm tal-Bibbja. Li tghid li l-knisja hija l-awtorità u mhux il-Kelma ta' Alla, il-Bibbja Mqaddsa, huwa li tghid li l-knisja hija l-awtorità u mhux il-Kelma ta' Alla, iż-

zerriegha tas-saltna, iż-zerriegha li tipproduċi lill-knisja! Izda l-knisja għandha timxi permezz tal-Kelma ta' Alla (ara Atti 2:42).

b) Ahna diġa' wrejna li l-knisja ma kinetx qabel il-Kelma ta' Alla għalkemm hija eżistiet qabel mat-Testment il-Ġdid *inkiteb*.

ċ) Il-knisja, fis-sens tal-hakma ta' Kristu, kienet mibnija minn Alla Nnifsu meta Hu poġġa lil Kristu fuq il-lemin Tiegħu biex isaltan, u għarraf lid-dinja dwar dan il-fatt fl-Ewwel Pentekoste wara l-qawmien ta' Kristu (Atti 2:34-36; Lhud 1:3, 13; Efesin 1:19-23). Din il-hakma ta' Kristu kompliet. U għandha tkompli sakemm issir ir-rebħa fuq l-aħħar għadu, il-mewt (Atti 2:34-35; 1 Korintin 15:24-28; Apokalissi 20:9-15). Il-knisja jew il-hakma ta' Kristu kienet fl-eżistenza sa minn dak iż-żmien. Din teżisti wkoll għalkemm kongregazzjoni tista' ma tkunx teżisti f'hin mogħti jew f'post. Dak li rrid infisser huwa dan: Wiehed hu mġha-mmed fi Kristu (Galatin 3:26-27), huwa għalhekk ikun imwieled mill-ġdid u l-Mulej iżidu fil-Knisja (Ġwanni 3:1-5; Atti 2:47). Huwa mġammed fil-knisja li hija l-ġisem ta' Kristu (Efesin 1:22, 23). Imma l-ewnuku ma kienx mġammed f'kongregazzjoni viżibbli, għaliex hemm ma kien hemm ebda waħda fit-triq għal Gaza (Atti 8:26-39). Il-knisja bħala s-saltna ta' Kristu, bħala l-ġisem universali Tiegħu, eżistiet sa mill-ewwel Pen-tekoste. Kull min kien twieled mill-ilma u mill-ispirtu jiġifieri, kull min kien midfun ma' Kristu u mqajjem Miegħu bil-maġmudija, (Rumani 6:3-5) jidhol f'dik il-knisja jew fil-ġisem, huwa jibda jgħid hajja ġdida. Meta

tarbija titiwieled, hija tibda hajja ġdida barra minn ġuf ommha. Meta persuna titwieved mill-ġdid permezz tal-magħmudija, hija tibda hajja ġdida barra mis-saltna tad-dlam u fis-saltna ta' l-Iben il-maħbub ta' Alla, il-knisja (Ġwanni 3:5; Rumani 6:4; Kolossin 1:13; Matthew 16:18, 19).

d) Izda, kongregazzjonijiet huma ffurmati b'rizultat tal-predikar tal-Kelma ta' Alla. U għalhekk daww f'Pentekoste li obdew l-Evangeliu kienu miġjuba fi Kristu. Imma huma wkoll iffurmaw kongregazzjoni, u din il-kongregazzjoni kienet maħluqa permezz tal-predikar tal-Kelma, u permezz ta' l-ubbidjenza tagħhom għaliha. U huma komplew qawwija fil-Kelma ta' Alla (Atti 2:37-42). Kif kienet il-knisja f'Korintu, biex niehdu eżempju ieħor, imwaqqfa? Din kienet imwaqqfa permezz tal-predikar u ta' l-ubbidjenza għall-Kelma (Atti 18:4, 5, 8, 11). Għalhekk, il-Kelma kienet iż-zerriegħa tas-saltna u dawn il-kongregazzjonijiet ħarġu mill-Kelma ta' Alla. Fi kliem ieħor, huma kienu r-rizultat ta' nies jisimghu u jobdu l-Kelma. U l-unika Kelma ta' Alla li ahna għandna illum hija l-Bibbja Mqaddsa u xejn aktar! Il-bnedmin jippruvaw iżidu tagħlim ieħor magħha imma jekk wieħed jaqra t-twissijiet horox li Alla jagħti fil-Kelma Tieghu għal kull min jagħmel dan, dan lanqas biss ma jipprova jahseb dwar dak it-tagħlim miżjud mill-bnedmin! (Ara Dewteronomju 4:2; 22:32, (23:1 fil-Bibbja Kattolika); Galatin 1:6-9; 3:15; 2 Ġwanni 9-11; Apokalissi 22:18, 19).

Meta din il-Kelma tkun ippriedkata, u persuni jobduha, kongregazzjonijiet jitwaqqfu l-istess kif dawn

kienu fi żmien l-apostlu Pawlu. Ebda bniedem ma origina l-Kelma ta' Alla, u ebda bniedem ma origina s-saltna ta' Alla, il-knisja Tieghu. Il-bniedem sempliċi-ment jippriedka l-Kelma ta' Alla u jizra' ż-żerriegha tagħha fil-qlub tan-nies u hekk kif jissimghuha u job-duha huma jiffurmaw kongregazzjonijiet, knejjes ta' Kristu (Ruman 16:16). Imma l-ġisem universali ta' Kristu beda fl-ewwel Jum ta' Pentekoste wara l-qawmien ta' Kristu, u ghalhekk, **hadd** ma sata' jwaqqaf il-knisja f'dak is-sens! Imma permezz tal-predikar tal-Kelma ahna nistghu nwaqqfu kongregazzjonijiet jew knejjes ta' Kristu!

e) L-apostlu Pawlu wera li l-bnedmin jitbieghdu mill-fidi (1 Timotju 4:1-3; 2 Tessalonikin 2). Li tittraċċja lura sinjali ta' kongregazzjonijiet mil-lum għall-jiem ta' l-apostli *ma jippruvax* li l-kongregazzjonijiet illum jgħallmu dak li kien mgħallem fl-ewwel sekl. Il-Lhud setgħu jittraċċjaw lura għal Mosè u għal Abraham imma dan ma jippruvax li huma żammew għal dak li Mosè għallem! Pjuttost, hafna minnhom ġabu l-Kelma ta' Alla fix-xejn (Mattew 15:1-6; Mark 7:8-9). L-unika triq biex tipprova jekk ahniex membri tal-knisja ta' l-ewwel sekl, li naqraw dwarha fil-Bib-bja Mqaddsa, mhijiex li tittraċċja lura linja, *imma li tipprova l-fidi u l-kondotta tagħna permezz tal-Kelma ta' Alla*. Jekk inkunu għamilna dak li għamli fl-ewwel sekl biex isiru Kristjani, Alla jkun żiedna fil-knisja Tieghu (Atti 2:47). U jekk ahna qegħdin fil-knisja Tieghu għandna nkomplu fis-shih fit-tagħlim (dottrina) ta' l-apostli (Atti 2:42). L-unika għajn li ahna għand-na ta' din id-

dottrina tinsab fil-Bibbja. Kien hemm xi xorta ta' kongregazzjoni jew kongregazzjonijiet f'Ruma mill-jiem ta' l-apostli; imma l-uniku mod biex tiddeċiedi min qieghed ighallem il-Kelma ta' Alla illum f'Ruma huwa li tittestja dak li huma jghallmu permezz tal-Kelma ta' Alla, permezz "*tal-fidi mogħtija darba għal dejjem lill-qaddisin*" (Ġuda 3; Atti 17:11).

Dak li ahna għandna bżonn illum huwa: l-ewwel, il-ħamrija li tilqa' tal-qalb; u t-tieni, il-Kelma ta' Alla, iż-żerriegħa tas-saltna (Luqa 8:11-14). Meta din tkun milqugħa u obduta, ahna nkunu mdahħla fis-saltna ta' Alla (Kolossin 1:12-13). U fis-saltna ta' Alla ahna għandna nimxu permezz tar-rieda tas-Sultan; liema rieda kienet irrivelata permezz ta' l-apostli u l-profeti ta' l-ewwel seklu.

L-apostlu Pawlu jghidilna li:

"...il-fidi tigi mis-smiġh, u s-smiġh mix-xandir tal-kelma ta' Kristu" (Rumani 10:17).

L-apostlu Ġwanni jghid dwar l-iskop ta' dak li huwa **miktub** fl-Iskrittura Mqaddsa:

"Dan ktibtu lilkom, li temmnu fl-isem ta' l-Iben ta' Alla biex tkunu tafu li intom għandkom il-ħajja ta' dejjem" (1 Ġwanni 5:13; enfasi tiegħi).

Minn dan wiehed jara ċar kemm hija falza l-premessa li tghid li l-Knisja hija l-omm tal-Bibbja!

L-Ispirtu s-Santu jwissina, permezz ta' l-apostlu ispirat:

“Thallu lil hadd iqarraġ bikom bi kliem fieragh, għaliex minhabba f’hekk tinzel il-korla ta’ Alla fuq dawġ li ma jjsimghux” (Efesin 5:6).

U permezz ta’ l-apostlu Ġwanni jgħidilna:

“Għezież, mhux lil kull xorta ta’ spirti għandkom temmnu. L-ispirti stħarrġu-hom, biex taraw ikunux ġejja minn Alla; għax kienu ħafna l-profeti foloz li ħargu fid-dinja” (1 Ġwanni 4:1, 2).

Dan wiehed jista’ jagħmlu biss billi: “jqalleb fl-Iskrittura biex jara jekk dak li jisma’ jkunx minnu jew le” (Atti 17:11).

Jalla ahna nħajruk biex issir Kristjan, xejn aktar, xejn inqas. Għamel dan illum!

Għal aktar informazzjoni ikkuntatjana:

Knisja Ta’ Kristu
Flat 1, Polytechnic Flats,
Ġużè Debono Square,
Msida. MSD 10

e-mail: info@churchofchristmalta.com

jew: www.churchofchristmalta.com